

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista.

Asetus säädettäisiin ulkomaalaislain 72 c §:n nojalla sen jälkeen, kun tasavallan presidentti on 23.5.2025 vahvistanut lait. Asetuksen soveltaminen tarkoittaisi, että työntekijän oleskeluluvan haltijan oleskelulupaan liittyvä työnteko-oikeus laajennetaan oikeudeksi tehdä töitä asetuksessa säädetyllä työvoimapula-alalla. Oikeuden käyttäminen ei edellyttäisi uuden oleskeluluvan hakemista, vaan sitä että maassa oleskelun perusteena olevan työntekijän oleskelulupa on voimassa. Laajennus koskisi työntekijän oleskelulupaa, jossa lupa jo myönnetään tietylle ammattialalle tai useampaa alaa koskevasti.

Tausta

Eduskunta on hyväksynyt HE 179/2024 vp:n muutettuna. Eduskunnan hyväksymän ulkomaalaislain 72 c §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö määrittää yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa työvoimapula-alat, joilla on työvoiman saatavuusongelmia koko valtakunnan alueella. Työvoimapula-alat määritetään työhallinnon ja Tilastokeskuksen työllisten ja työttömien määrää sekä avoimia työpaikkoja koskevan tilastoaineiston perusteella ja ottamalla huomioon 72 b §:ssä tarkoitetut alueelliset linjaukset. Työvoimapula-alat säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ensimmäinen luonnos asetuksesta oli hallituksen esityksen liitteenä, jolloin siihen pystyi ottaa kantaa esityksen lausuntokierroksella 13.6.–16.8.2024. Tuolloin asetuksessa oli listattuna kahdeksan ammattialaa. Nyt lausuttavana olevassa asetusluonnoksessa listataan yhdeksän ammattialaa ja ne ovat osin samoja kuin ensimmäisessä asetuksen luonnoksessa. Valtaosa ammattialoista on edelleen sellaisia, että niiden harjoittaminen edellyttää erityistä pätevyyttä, lupaa tai hyväksyttyä terveydentilaa.

Tavoitteet

Asetuksen tavoitteena on mahdollistaa työntekijän oleskeluluvan haltijan työnteko-oikeuden laajentaminen aidosti todetulla työvoimapula-alalla.

Tavoitteena on, että lait ja asetus tulevat voimaan 11.6.2025. Asetus olisi voimassa 11.6.2026 saakka. Asetuksen sisältöä tarkasteltaisiin kuitenkin seuraavaan kerran jo kuuden kuukauden päästä sen hyväksymisestä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/11426/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/11426/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM044:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 26.5.2025**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:

Jarmo Tiukkanen, hallitusneuvos, puh. 0295 047355 (yleisesti asetuksesta ja sen soveltamisesta)

Juho Peltonen, erityisasiantuntija, puh. 0295 047119 (työvoimapula-alojen määrittely)
Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM044:00/2025> - Linkki TEM:n hankesivuille.

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM044:00/2025> - Länk till arbets- och näringsministeriets projektsidor.

Liitteet:

[Asetusluonnos.pdf](#)

[Perustelumuistio.pdf](#)

[SF utkast.pdf](#)

[Promemoria.pdf](#)

Jakelu:

Aalto yliopisto
Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Ahvenanmaan maakuntahallitus
AKAVA
Amcham Finland
AMS (Ahvenanmaan TE-toimisto tv.)
Eduskunnan oikeusasiamies
EK
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
Familia Ry
Foreign Specialists in Finland
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Helsingin HAO
Helsingin kauppakamari
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Herizon Ry
HUS
Hämeen ELY-keskus
Hämeenlinnan HAO
International Working Women of Finland

Itä-Suomen HAO
Itä-Uusimaan hyvinvointialue
Kaakkois-Suomen TE-toimisto
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
KEHA-keskus
Kela
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uusimaan hyvinvointialue
Keskuskauppakamari
Korkein hallinto-oikeus
Kuntaliitto
Kuntatyönantajat KT
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin ELY-keskus
Lapin hyvinvointialue
Laurea ammattikorkeakoulu
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
Maahanmuuttovirasto
Metropolia ammattikorkeakoulu
Mieli without Borders ry
Moniheli
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetushallitus
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan TE-toimisto
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen HAO
Poliisihallitus
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
SAK
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Startup Refugees
STTK

Suojelupoliisi
Suomen Ekonomit
Suomen Pakolaisapu
Suomen Startup-yhteisö
Suomen yrittäjät
Tekniikan Akateemiset
The Shortcut
Turun HAO
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan Liitto
Vaasan HAO
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoa poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

- ☐ Kyllä
- ☐ En osaa sanoa
- ☐ Ei

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Niskanen Katri
Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiukkanen Jarmo
Työ- ja elinkeinoministeriö